

Kwaliteitswintertarwerassen

EH 0510

Door: ing. H.W.G. Froot

Inleiding

Wintertarwe is één van de belangrijkste gewassen voor de Noordelijke zware kleigrond. Vooral in het Oldambt is wintertarwe de belangrijkste peiler voor het bedrijf. De opbrengst van de rassen is, naast enkele andere factoren als wintervastheid, ziekteresistentie en stevigheid, erg belangrijk. Rassenonderzoek is dan ook van groot belang. Daarom is naast het onderzoek dat wordt uitgevoerd in opdracht van het PPO-agv voor de samenstelling van de rassenlijst, door de SPNA samen met Limagrain Nederland, Robertus, Semundo en Cebeco op de SPNA locatie Ebelsheerd een rassenvergelijking opgezet met enkele Nederlandse en buitenlandse rassen. Dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder Noord-Nederlandse omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

zaaidatum	19 oktober 2004
voorvrucht	wintertarwe
grondanalyse	pH-KCl 7.6; CaCO ₃ 2.1; org. stof 4.0; lutum 41; afslib. 57-65%; Pw-getal 45; K-getal 28; K-HCl 33
N-min 0-100 cm	27 jan. 50 kg N
bemesting	7 febr. 100 kg/ha N 27 jan. 100 kg/ha P ₂ O ₅ 26 jan. 102 kg/ha K ₂ O 9 mei 60 kg/ha N en 14 juni 27 kg/ha N
groeiregulatie	20 april 1 l/ha CCC en 30 april 0,75 l/ha CCC
onkruidbestrijding	11 nov. 4 l/ha Isoproturon + 2 l/ha Boxer 12 april 0,2 l/ha Topik + 2 l/ha Actirob 23 april 1,5 l/ha MCPP + 1 l/ha MCPA
ziektenbestrijding	30 april 1,5 l/ha Opus Team 28 mei 1,5 l/ha Comet Duo
insectenbestrijding	24 mei 0,2 l/ha Decis en 17 juni 0,25 l/ha Splendid
oogstdatum	18 augustus

Aanleg en uitvoering

De rassen konden half oktober onder goede omstandigheden gezaaid worden. Hierbij is uitgegaan van 400 zaden/m². Na het zaaien is ingewerkt met de rotorkopeg. De opkomst rond 20 november was goed en regelmatig. Er ontwikkelde zich een goed en gezond gewas.

Resultaten

In tabel 1 zijn de waarnemingen en de zaadopbrengst in kg/ha en in relatieve cijfers vermeld. De opbrengst was goed en varieerde tussen de rassen van 10,8 tot 11,9 ton/ha. Er was geen legering van betekenis.

In tabel 2 zijn de relatieve opbrengsten vermeld van de SPNA locaties Ebelsheerd en Kollumerwaard van de jaren 2001 t/m 2005, en het meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei (voor zover op de rassenlijst of in Nederland in onderzoek).

Om enig inzicht in de eigenschappen van de geteelde rassen te geven, zijn in tabel 3 gegevens aangaande stevigheid, vroegheid en ziektegevoeligheid vermeld.

Tabel 1: Ontwikkeling, planten/m², vroegheid aar, zaadopbrengst in kg/ha en relatief, valgetal, hl gewicht en eiwit [Ebelsheerd; 2005].

ras	ontw.1	ontw.2	vroegheid	kg/ha	rel	valgetal	hl	eiwit
Apache	8.7	9.0	9.7	11570	103	184	74	11.7
Chatelet	7.7	8.3	9.0	11525	103	68	70	11.4
Claire	7.0	7.3	4.7	11148	100	147	73	11.7
Cubus	8.3	9.0	7.3	10897	97	76	75	11.3
Drifter	8.0	7.3	5.7	10561	94	230	74	11.9
Exsept	7.0	7.0	3.3	10855	97	188	76	12.8
Hermann	8.3	7.3	3.7	10895	97	119	73	11.9
Ilias	7.0	7.3	3.7	10751	96	192	76	12.7
Skater	9.0	8.3	7.0	11919	107	131	75	11.8
Tataros	8.7	8.0	5.0	11161	100	186	76	11.5
Winnetou	7.7	7.3	5.3	11710	105	212	74	11.0
lsd	0.72	1.07	1.01	461.6	-	43	1	0.6
proefgemiddelde	100%= 11181 kg/ha							

Bespreking resultaten Ebelsheerd

Bij het uitzaaien wordt rekening gehouden met het dkg van het zaaizaad, zodat voor ieder ras hetzelfde aantal korrels (ca. 400 per m²) wordt uitgezaaid.

De opbrengst was goed, met een gemiddelde van 11,1 ton/ha. Tussen de rassen komen significante verschillen voor als het verschil in opbrengst groter is dan 461,6 kg.

Tabel 2: Zaadopbrengst in relatieve getallen over de jaren 2001 t/m 2005 op de Ebelsheerd en Kollumerwaard en meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei met ziektebestrijding van de rassenlijstrassen of hiervoor in beproeving.

ras	soort	Ebelsheerd				Kollumerwaard				Noor.klei
		tarwe	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2004	2005
Apache	bak	-	102	96	103	-	-	105	106	-
Bristol	voer	98	-	-	-	115	101	113	-	99
Chatelet	B5	-	-	96	103	-	-	103	-	-
Claire	bisquit	104	99	107	100	98	102	99	-	-
Cubus	A7	-	-	99	97	-	-	97	-	-
Drifter	bak	99	101	104	94	111	101	112	100	101
Exsept	vultarwe	-	96	102	97	-	-	-	-	-
Hermann	voer	-	-	-	97	-	-	-	-	-
Globus	A7	-	-	100	-	-	-	91	-	99
Ilias	bak	99	99	101	96	-	111	98	-	97
Kampa	bak	102	93	98	-	96	106	96	-	98
Limes	bisquit	98	100	-	-	-	98	95	-	100
Residence	bak	96	103	90	-	98	93	96	-	98
Robigus	bisquit	-	103	-	-	-	-	-	-	106
Skater	vultarwe	-	105	100	107	-	107	101	107	-
Tataros	bak	105	106	102	100	-	79	97	-	104
Winnetou	voer	-	-	101	105	-	-	-	-	-
100%=	-	10,6	9,9	11,4	11,1	11,6	8,8	12,1	10,8	11,0

Tabel 3: Ziekteresistentie bij wintertarwe*

	stro stevigh	vroeg heid	gele roest	bruine roest	meel- dauw	blad- sept.	fusarium -
Apache		8,5	8,5			5,5	5,5
Bristol	8,5	6,5	8,5	8,5	8,5	7	7
Chatelet		8,5				6,5	5,5
Claire		6	8	8		7	6
Cubus	8	8	9	8	8	7	7
Drifter	7,5	7,5	7,5	5,5	6,5	5,5	6
Exsept			8	6		7	6
Globus	8	6,5	9,5	8,5	8	7	6,5
Hermann	8	6		8,5	8,5	7	6
Ilias	8	6,5	9	7	7	6,5	8
Kampa	8	5,5	8,5	6,5	8	7	8,5
Residence	6	7,5	9	6,5	7,5	6,5	6,5
Skater	8	7	8	6	7,5	6	6,5
Tataros	8	7,5	9	8	7,5	6	6
Winnetou		6		6	4	7	6,5

* Nederlandse en buitenlandse gegevens